

GÖRÜNMEYEN TEHLİKE: KÜLTÜR EMPERYALİZMİ

Her gün çeşitli yollarla karşımıza çıkıyor ama bir türlü göremiyoruz. Görsek bile en umulmayan bir şekilde kanıksıyoruz. Bilmiyoruz ki biz gerçekten nereye gidiyoruz. Anlatıldığı gibi yüksek medeniyetler seviyesine mi eriyoruz, yoksa giderek altı oyulmuş bir şekilde karanlığın içine mi hapsolüyoruz. Yoksa kültür emperyalizminin çarkları arasında ufalanıyor muyuz?

Güç dengelerinin yeniden şekillendiği 2. Dünya Savaşının ardından, savaşın bitmesiyle ve savaş meydanlarından çok uzakta olması nedeniyle de en kazançlı çıkan ülke A.B.D' ydi. Evet, sıcak savaş sonlanmıştı. Son noktayı da yer yüzünün o güne değin gördüğü en acımasız silahını üreterek, Hiroşima ve Nagasakiyi yerle bir eden , etkileri hala görünen, atom bombasını kullanan A.B.D. koymuştu. Sıra hep bir elden yerle bir ettikleri dünyayı yeniden inşa etmeye gelmişti. Ama bu öyle sanıldığı gibi düşene yardım etme yerden kaldırma eylemi değildi. Bu tamamen toplumlari asimle, milletleri yok etme operasyonu idi.

Savaş bitti deniyordu. Aslında savaş yeni başlamıştı. Adına Soğuk Savaş denen, tek bir kurşunun bile atılmadığı, yıllarca sürecek ve toplumlari etkisi altına alacak olan, psikolojik ve kültürel olguların yoğunca kullanılacağı dünyayı parselleme savaşı.

Evet, artık ülkeler yer yüzünde bir yap-boz oyunun parçalarıydı. Ve eğer hayatta kalmak istiyorlarsa bu iki oyuncunun arkasında saf tutmak zorundalardı. Bir tarafta isteyene her istediğini vaat etmekten çekinmeyen, ve insan egoizminin sınırlarını zorlayan Amerikan Rüyası; diğer tarafta ise yer yüzünde herkese eşit hak ve özgürlükler dağıtacağını söyleyen Sovyet Sosyalizmi.

1984 yılına gelindiğinde Rusya yenildiğini kabul ederek kapitalizme boyun eğmişti. Dünya büyük aktörlerinden birini kaybetmişti. Peki ama şimdi ne olacaktı? Savaş bitmiş miydi yani. Eğer o zamanlar böyle bir yanlışlığın içine düşenler çok geçmeden, asıl şimdi her şeyin yeniden başladığının farkına varacak,ve kenarları pembe çerçeveli Amerikan Rüyasının giderek kabusa dönüştüğünün farkına varacaktı. Bu 40 yılı aşan bir sürede Amerika o kadar yoğun bir şekilde baskı uygulamıştı ki toplumlari, etkileri bir bir bu gün ortaya çıkmaktaydı. Uzun yıllar süren bu birbirine üstünlük kabul ettirme mücadelesinin beraberinde arada kalan gelişmemiş ve gelişmekte olan toplumlar, bugün, o gün fark edemedikleri bir çemberin giderek daraldığının farkına varabiliyorlardı. Kültürleri yok etme seviyesine getiren ve giderek yoz bireyler yetiştirmeyi amaçlayan bu uygulama 2.dünya savaşının ardından, şiddeti giderek artan bir şekilde CIA tarafından stratejik öneme sahip ülkelere bir bir uygulandı.

İsteyene, istediği her şeyi veren verirken onlardan çok değerli şeyler alan ve bunu hissettirmeden yapan sistem tıpkı vücuda azar azar verilen zehir gibi yavaş yavaş sona, yıkıma götürüyordu. Bunun adı KÜLTÜR EMPERYALİZMİ yani bozulmuş kültürler ve tabanı oyulmuş ülkeler yaratma operasyonu.

Kültür Emperyalizminin ne olduğunu öğrendikten sonra Amerikanın bunu nasıl ne şekilde yaptığını bakacak olursak karşımıza içimizden vay be dedirtecek durumlar çıkıyor. Çünkü bu öyle topla tüfikle uygulanan yani zorla uygulanan bir şey değildi bu. Bu tamamen hava gibi su gibi doğal yollarla karşımıza çıkan ve bize içimizden gelen tatmin etme duygusunun baskısıyla kabul ettirilen ,yani kendi benliğimizi kendimiz tarafından yok ettirilmesine imkan tanıyan yöntemle yaptırılıyordu.

Sistem şöyle uygulanıyordu. Önem derecesine göre belirlenen ülkeler önce zıtlıklara bölünüyordu. Birinin beyaz dediğine, diğerinin siyah dediği toplumlar yaratılıyordu. Bu gruplar yaratılırken kimini etnik, kimini dini nitelikli yüzeysel ayrımcılık noktasında birleştirerek karşı gruplarıyla çatışma ortamı yaratılıyordu. Bir tarafta çeşitli siyasi gruplara bölünürken toplum diğer tarafta da bunlardan tamamen ayrı şekilde – toplumun büyük bir çoğunluğu- tatmin edildikçe artan lüks tüketimle insanları paranın kölesi yapıyordu. Paranın kölesi olan insan artık daha da çok kazanmak ve tüketmek için her şeyi göze alıyor ve bu uğurda önüne ne çıkarsa yok ediyordu. Yok ederken bile aklına getirmiyordu kaybettiklerini. Ta ki her şeyin sonuna gelindiğinde, sıra rüyadan çıkmaya gelindiğinde gerçek ortaya çıkıyordu. Tıpkı şimdi içinde olduğumuz durum gibi. Elleri kolları olan tüm sistemleri var gibi görünen bir vücut gibiyiz ama elimizi istediğimiz zaman oynatamıyoruz. Ne zaman fazladan bir nefes daha çekmek istesek bir el hemen kapatıyor boğazımızı. Peki neden?

Cevabı açık değil mi? Şöyle bir durup da baktığımızda neden bu noktaya geldiğimiz aşikar değil mi? O kocaman kahaahalar değil mi bu gün oturmuş da yarımı için ağlayan insanların sebebi. Her seferinde verilen ödünler değil mi bu gün bu noktaya gelmemiz. Ve bunların hepsi olurken bizim bir şeyler hissedemememizin sebebi yok olan ve ayaklar altına alınan kültürümüz değil mi?

Alper BULUNUZ